ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА КОНСТИТУЦІЙНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ

Засади діяльності органів прокуратури в контексті рішень Конституційного Суду України

В. Бринцев
суддя Конституційного Суду України,
доктор юридичних наук, професор,
заслужений юрист України

І. Буравльов
науковий консультант судді Конституційного Суду України,
заслужений юрист України

Продовження. Початок у № 1, 2012

У статті досліджено практику Конституційного Суду України щодо коригування нормативної бази організації та діяльності прокуратури України. На підставі рішень Конституційного Суду України проаналізовано принцип незалежності прокуратури, її функції, забезпечення особистих та соціально-економічних гарантій працівників прокуратури. Зроблено висновок про нагальну необхідність внесення відповідних змін як до Основного Закону України, так і до Закону України «Про прокуратуру», процесуальних кодексів та інших законодавчих актів з метою реформування діяльності прокуратури України на європейських стандартах.

Ключові слова: *прокуратура, функції прокуратури, прокурорський нагляд, забезпечення соціально-економічних та особистих гарантій незалежності прокуратури, правові позиції, рішення Конституційного Суду України.*

Згідно з абзацом 4 статті 41 Закону України «Про Конституційний Суд України» Генеральна прокуратура України як орган державної влади має право звертатися до Конституційного Суду України з конституційними поданнями лише про офіційне тлумачення Конституції та законів України.

За останні 15 років до Конституційного Суду України надійшло вісім конституційних подань генпрокуратури, три з яких розглянуто з винесенням рішень, а у п'яти відмовлено у відкритті конституційного провадження на підставі пункту 2 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України».

Важливе значення для роботи органів прокуратури щодо упорядкування (уточнення) їх повноважень у відносинах з народними депутатами України мало Рішення Конституційного Суду України від 11 квітня 2000 року № 4-рп/2000

(справа про запити народних депутатів України до прокуратури)[1]. У зв'язку з численними запитами та зверненнями народних депутатів України до органів прокуратури протягом 1998–2000 років з вимогами та вказівками стосовно конкретних кримінальних, цивільних і арбітражних справ генпрокуратура змушена була звернутися до Конституційного Суду України з конституційним поданням щодо офіційного тлумачення положень статті 86 Конституції України та статей 12, 19 Закону України «Про статус народного депутата України». Положення зазначених норм, як вказав у своєму Рішенні Конституційний Суд України, в аспекті порушених питань треба розуміти так:

«Народний депутат України не має права звертатися до органів прокуратури і прокурорів з вимогами, пропозиціями чи вказівками у конкретних справах з питань підтримання державного обвинувачення в суді, представництва інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених законом, нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання і досудове слідство, нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян, а також до слідчих прокуратури з питань досудового слідства у конкретних кримінальних справах.

У разі надходження до органів прокуратури, прокурорів, слідчих прокуратури пропозицій, вказівок і вимог народних депутатів України у конкретних справах прокурори і слідчі прокуратури мають діяти з дотриманням вимог, передбачених Кримінально-процесуальним кодексом України, Цивільним процесуальним кодексом України, Арбітражним процесуальним кодексом України та Законом України «Про прокуратуру».

Наведене офіційне тлумачення дало змогу створити нормативне положення, яке унеможливлює втручання народних депутатів України в роботу прокурорів і слідчих у конкретних справах.

Рішенням у справі від 8 квітня 1999 року № 3-рп/99 (справа про представництво прокуратурою України інтересів держави в арбітражному суді)[2] за конституційним поданням Вищого арбітражного суду України та Генеральної прокуратури України щодо офіційного тлумачення положень статті 2 Арбітражного процесуального кодексу України стосовно визначення понять «інтереси держави», «представництво прокурора в суді», «орган, уповноважений державою» та «відповідні функції у спірних відносинах» Конституційним Судом України вирішені складні питання представництва прокуратурою інтересів держави в арбітражних судах. У резолютивній частині рішення зазначено:

«1. Положення абзацу четвертого частини першої статті 2 Арбітражного процесуального кодексу України в контексті пункту 2 статті 121 Конституції України треба розуміти так, що прокурори та їх заступники подають до арбітражного су-

[1] *Конституційний* Суд України: Рішення. Висновки. 1997–2001 / Відп. ред. канд. юрид. наук П. Б. Євграфов. — К.: Юрінком Інтер, 2001. — Кн. 2. — С. 54–59.
[2] *Конституційний* Суд України: Рішення. Висновки. 1997–2001 / Відп. ред. канд. юрид. наук П. Б. Євграфов. — К.: Юрінком Інтер. 2001. — Кн. 1. — С. 364–368.

ду позови саме в інтересах держави, а не в інтересах підприємств, установ і організацій незалежно від їх підпорядкування і форм власності.

Прокурор або його заступник самостійно визначає і обґрунтовує в позовній заяві, в чому полягає порушення інтересів держави чи в чому існує загроза інтересам держави, і ця заява, за статтею 2 Арбітражного процесуального кодексу України, є підставою для порушення справи в арбітражному суді.

2. Під поняттям «орган, уповноважений державою здійснювати відповідні функції у спірних відносинах», зазначеним у частині другій статті 2 Арбітражного процесуального кодексу України, потрібно розуміти орган державної влади чи орган місцевого самоврядування, якому законом надано повноваження органу виконавчої влади.

3. Під представництвом прокуратурою України інтересів держави в арбітражному суді за змістом пункту 2 статті 121 Конституції України та статей 2 і 29 Арбітражного процесуального кодексу України треба розуміти правовідносини, в яких прокурор, реалізуючи визначені Конституцією України та законами України повноваження, вчиняє в суді процесуальні дії з метою захисту інтересів держави.

Ці дії включають подання прокурором до арбітражного суду позовної заяви, його участь у розгляді справи за позовною заявою, а також у розгляді судом будь-якої іншої справи за ініціативою прокурора чи за визначенням суду, якщо це необхідно для захисту інтересів держави».

Що стосується практики Конституційного Суду Російської Федерації з цих питань, то він, зокрема, прийняв постанову стосовно повноваження прокурора під час здійснення нагляду звертатися до суду загальної юрисдикції з вимогою про визнання недійсним закону суб'єкта Російської Федерації.

У Постанові від 11 квітня 2000 року № 6-П у справі про перевірку конституційності окремих положень пункту 2 статті 1, пункту 1 статті 21 і пункту 3 статті 22 Федерального закону «Про прокуратуру Російської Федерації»[1] Конституційний Суд зазначив, що прокурор, здійснюючи нагляд, може звертатися до суду загальної юрисдикції з вимогою про визнання недійсним закону суб'єкта Російської Федерації, що суперечить федеральному закону, а суд — вирішувати такого роду справи. Відповідно до Федерального закону «Про прокуратуру Російської Федерації» прокурор має право звернутися до суду із заявою або вступити до справи на будь-якій стадії процесу, якщо цього вимагає захист прав громадян і охоронюваних законом інтересів суспільства чи держави (пункт 3 статті 35).

У зв'язку з частою зміною в Україні протягом останніх років генеральних прокурорів, поверненням їх на посади указами Президента України або за рішенням суду виникало питання, чи може встановлений Конституцією України та Законом України «Про прокуратуру» (далі — Закон) строк повноважень Генерального прокурора України переривати, зупинятись чи продовжуватись.

Це питання було розглянуте Конституційним Судом України за конституційним поданням Генеральної прокуратури України щодо офіційного тлумачення поло-

[1] *Вестник* Конституционного Суда Российской Федерации. — 2000. — № 4. — С. 15–25.

жень частини другої статті 122 Конституції України, частини третьої статті 2 Закону.

У своєму Рішенні від 2 квітня 2008 року № 5-рп/2008[1] Конституційний Суд України дав офіційне тлумачення зазначених норм:

«1. В аспекті конституційного подання положення частини другої статті 122 Конституції України «строк повноважень генерального прокурора України — п'ять років» та частини третьої статті 2 Закону України «Про прокуратуру» від 5 листопада 1991 року № 1789–XII «строк повноважень Генерального прокурора України та підпорядкованих йому прокурорів — п'ять років» необхідно розуміти як безперервний визначений у часі період, перебіг якого починається з моменту набрання чинності актом про призначення на посаду Генерального прокурора України та підпорядкованих йому прокурорів і закінчується зі спливом п'яти календарних років».

Аналіз конституційних подань Генеральної прокуратури України до Конституційного Суду України свідчить, що лише одне конституційне подання стосувалось Закону, в інших випадках йшлося про офіційне тлумачення положень законодавчих актів щодо уточнення процесуальних повноважень прокурорсько-слідчих працівників тощо. Таким чином, за допомогою Конституційного Суду України Генеральна прокуратура України намагалася збільшити свої повноваження або відстояти їх, не виявляючи зацікавленості у змінах, рекомендованих Венеціанською Комісією.

Про недостатню активність Генеральної прокуратури України у використанні можливостей конституційного судочинства свідчить те, що завдяки конституційним зверненням громадян Устименка К. Г., Мнишенка С. К. (рішення Конституційного Суду України від 30 жовтня 1997 року № 5-зп; від 25 жовтня 2007 року № 10-рп/2007), а не поданням Генеральної прокуратури України дано офіційне тлумачення або визнані неконституційними положення нормативно-правових актів, у яких порушувалися права громадян і працівників військових прокуратур.

Крім того, суттєве для прокуратури питання про наявність у прокурора права на звернення до суду про визнання незаконними як акта органу, що його видав, так і рішень чи дій посадової особи було порушене не Генеральною прокуратурою України, а товариством з обмеженою відповідальністю «Амальгама Люкс», яке звернулось до Конституційного Суду України з конституційним зверненням у зв'язку з неоднозначним застосуванням цього положення судами України.

У Рішенні від 12 жовтня 2011 року № 11-рп/2011 за конституційним зверненням ТОВ «Амальгама Люкс» Конституційний Суд України визначив: «В аспекті конституційного звернення положення частини четвертої статті 21 Закону України «Про прокуратуру» від 5 листопада 1991 року № 1789-XII з наступними змінами «у разі відхилення його протесту або ухилення від розгляду прокурор може звернутися з заявою до суду про визнання акта незаконним» необхідно розуміти як таке, що передбачає право прокурора у разі відхилення його протесту

[1] *Конституційний* Суд України: Рішення. Висновки. 2008 / Відп. ред. канд. юрид. наук А. А. Стрижак. — К.: Ін Юре, 2008. — Кн. 8. — С. 121–124.

або ухилення від розгляду звернутися до суду про визнання незаконними як акта відповідного органу, так і рішень, дій чи бездіяльності посадової особи»[1].

Починаючи з 1993 року профільний комітет Верховної Ради України здійснював погодження призначень на посади та звільнення з них керівників відповідних спецпідрозділів органів внутрішніх справ, служби безпеки і прокуратури, мотивуючи це необхідністю посилення боротьби з організованою злочинністю і корупцією. У жовтні 2008 року Президент України звернувся до Конституційного Суду України з конституційним поданням про визнання такими, що не відповідають Конституції України, окремих положень Закону України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» від 30 червня 1993 року № 3341-XII (далі — Закон № 3341) стосовно погодження з Комітетом Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією (далі — Комітет) призначення на посади та звільнення з них керівників спецпідрозділів, зокрема і органів прокуратури.

Рішенням Конституційного Суду України від 27 травня 2009 року № 12-рп/2009[2] визнані неконституційними окремі положення Закону № 3341, зокрема щодо погодження з Комітетом створення і ліквідації спеціальних підрозділів по боротьбі з корупцією і організованою злочинністю, призначення на посади і звільнення з них керівників цих спеціальних підрозділів; призначення керівників управління з нагляду за виконанням законів спеціальними підрозділами по боротьбі з організованою злочинністю Генеральної прокуратури України та його відділів.

Однак це Рішення Конституційного Суду України не було виконане, як того вимагають стаття 152 Конституції України, статті 69, 70 Закону України «Про Конституційний Суд України», а навпаки, 23 жовтня 2009 року було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення організаційно-правових основ запобігання, протидії, припинення корупції і організованої злочинності та виконання комітетами Верховної Ради України контрольних функцій», яким поновлено положення Закону № 3341, що визнані Конституційним Судом неконституційними, та розширено перелік посад, призначення на які і звільнення з них погоджуються з Комітетом.

Так, у новій редакції викладено підпункт «г» пункту 1 статті 24 Закону № 3341 щодо надання згоди на створення і ліквідацію спеціальних підрозділів по боротьбі з корупцією і організованою злочинністю органів прокуратури України та інших органів і підрозділів, створених для боротьби з корупцією та організованою злочинністю, а також призначення на посади та звільнення з посад керівників спеціальних підрозділів органів прокуратури.

Пункт 3 статті 26 Закону № 3341 викладено у новій редакції, яка, по суті, поновлює визнані Конституційним Судом неконституційними положення щодо погодження призначення керівників управління по нагляду за виконанням законів

[1] *Офіційний* вісник України. — 2011. — № 84. — С. 133.
[2] *Конституційний* Суд України: Рішення. Висновки. 2009 / Відп. ред. канд. юрид. наук А. А. Стрижак. — К.: Ін Юре, 2009. — Кн. 9. — С. 171–175.

спецпідрозділами по боротьбі з організованою злочинністю Генеральної прокуратури України та відповідних відділів органів прокуратури в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі. Крім того, передбачено погодження не тільки призначення цих керівників, а й звільнення їх з посад.

Лише через рік Рішенням Конституційного Суду України від 10 червня 2010 року № 16-рп/2010[1] було визнано неконституційними зазначені зміни до Закону № 3341, і тим самим створено нормативну базу для самостійного та оперативного вирішення органами прокуратури України кадрових питань незалежно від інших органів.

Незалежність прокуратури України від контролю Верховної Ради України також підтверджено Рішенням Конституційного Суду України від 14 червня 2001 року № 8-рп/2001 у справі за конституційним поданням Президента України щодо відповідності Конституції України Постанови Верховної Ради України «Про висновки Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України по перевірці фактів порушення прав українських акціонерів відкритого акціонерного товариства «Миколаївцемент» від 18 лютого 1999 року (справа про доручення Генеральній прокуратурі України)[2]. Конституційний Суд України у своєму Рішенні зазначив, що Конституція України безпосередньо не передбачає серед повноважень Верховної Ради України здійснення нею контролю за діяльністю прокуратури. Тому доручення Генеральній прокуратурі України перевірити законність судових рішень Вищого арбітражного суду України є неконституційним.

Конституційний Суд України також розглянув і вирішив важливі для прокуратури та судочинства питання щодо розгляду судом скарг на постанови слідчого, прокурора у кримінальних справах, щодо оскарження рішень про застосування дисциплінарних стягнень до прокурорсько-слідчих працівників та стосовно соціальних і матеріальних гарантій працівників.

Так, Рішенням від 30 січня 2003 року № 3-рп/2003 у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України положень частини шостої статті 234, частини третьої статті 236 Кримінально-процесуального кодексу України (справа про розгляд судом окремих постанов слідчого і прокурора)[3] Конституційний Суд України визнав неконституційними положення, «які унеможливлюють розгляд судом на стадії досудового слідства скарг на постанови слідчого, прокурора стосовно приводів, підстав і порядку порушення кримінальної справи щодо певної особи». Отже, цим самим усунено обмеження права людини на судовий захист, що дало можливість громадянам звертатися до суду за поновленням своїх прав згідно з частинами першою, другою статті 55 Конституції України.

---

[1] *Конституційний* Суд України: Рішення. Висновки. 2010 / Відп. ред. А. С. Головін. — К.: Логос, 2011. — Кн. 10. — С. 276–282.

[2] *Конституційний* Суд України: Рішення. Висновки. 1997–2001 / Відп. ред. канд. юрид. наук П. Б. Євграфов. — К.: Юрінком Інтер, 2001. — С. 423–428.

[3] *Конституційний* Суд України: Рішення. Висновки. 2002–2003 / Відп. ред. канд. юрид. наук П. Б. Євграфов. — К.: Юрінком Інтер, 2004. — С. 121–129.

У справі про Дисциплінарний статут прокуратури України (Рішення від 22 червня 2004 року № 13-рп/2004)[1] Конституційний Суд України визнав таким, що не відповідає Конституції України, «положення частини другої статті 16 Дисциплінарного статуту прокуратури України, затвердженого Постановою Верховної Ради України «Про затвердження Дисциплінарного статуту прокуратури України» від 6 листопада 1991 року № 1796-XII, відповідно до якого рішення Президента України та Генерального прокурора України про позбавлення класного чину, наказ Генерального прокурора України про застосування одного з дисциплінарних стягнень, передбачених пунктами 5 і 6 статті 9 Статуту, або відмова у поновленні на роботі прокурорсько-слідчих працівників, звільнених прокурорами Автономної Республіки Крим, областей, міста Київ та прирівняними до них прокурорами, можуть бути оскаржені до Верховного Суду України в місячний строк».

Тобто оскарження дисциплінарних стягнень прокурорсько-слідчі працівники мають здійснювати у загальному порядку в місцеві суди з можливістю оскарження судових рішень в апеляційному та касаційному порядках. Конституційний Суд України також зазначив, що підсудність цих справ, а також строки звернення до суду повинні визначатися виключно законом і не можуть встановлюватися іншими актами, у тому числі постановою Верховної Ради України.

Конституційний Суд України неодноразово розглядав справи за зверненнями суб'єктів права на конституційне подання і приймав рішення, у яких визнавав окремі положення законів про Державний бюджет України щодо зупинення або обмеження пільг, компенсацій і гарантій, зокрема працівникам прокуратури, такими, що не відповідають Конституції України. Проте незважаючи на рішення Конституційного Суду України, ревізія законами про Державний бюджет України пільг, компенсацій і гарантій набула системного характеру.

У Рішенні від 9 липня 2007 року № 6-рп/2007 (справа про соціальні гарантії громадян) Конституційний Суд України, розглядаючи питання щодо конституційності положень Закону України «Про Державний бюджет України на 2007 рік», дійшов висновку, «що при прийнятті законів про Державний бюджет України систематично зупиняється дія інших законів України щодо надання пільг, компенсацій і гарантій, які є складовою конституційного права громадян на соціальний захист і достатній рівень життя кожного (статті 46, 48 Конституції України)»[2].

Цим Рішенням Конституційного Суду України визнані неконституційними положення закону про Державний бюджет України, якими зупинено дію положень інших законів України щодо надання пільг, компенсацій і гарантій окремим категоріям громадян та змінено або встановлено нові підстави й умови їх надання. Зокрема, визнано неконституційною статтю 98 цього закону щодо зупинення дії положень Закону в частині порядку виплати пенсій працюючим пенсіонерам органів прокуратури.

---

[1] *Конституційний* Суд України: Рішення. Висновки. 2004 / Відп. ред. канд. юрид. наук П. Б. Євграфов. — К.: Юрінком Інтер, 2005. — Кн. 5. — С. 216–219.

[2] *Конституційний* Суд України: Рішення. Висновки. 2007 / Відп. ред. канд. юрид. наук А. А. Стрижак. — К.: Ін Юре, 2008. — Кн. 7. — С. 112.

Незважаючи на послідовну і чітку позицію Конституційного Суду України із зазначених питань, Верховна Рада України у Законі України «Про Державний бюджет України на 2008 рік» у черговий раз зупинила дію окремих положень дев'ятнадцяти законів, кодексів та інших нормативно-правових актів України, до дев'яноста одного акта внесла зміни і доповнення, якими позбавила окремі категорії громадян, в тому числі працівників прокуратури, пільг, компенсацій і гарантій. Рішенням від 22 травня 2008 року № 10-рп/2008[1] (справа щодо предмета та змісту закону про Державний бюджет України) Конституційний Суд України визнав неконституційними понад сто положень закону, в тому числі статтю 38 цього закону щодо зупинення дії або зміни положень статті 49, 50[1], 52 Закону. Зокрема, цим Рішенням поновлено пільги прокурорським працівникам щодо їх забезпечення жилою площею місцевими органами влади, 50-процентної знижки плати за житло, комунальні послуги, користування квартирним телефоном, безкоштовного проїзду у міському транспорті, виплати пенсій у повному розмірі тощо.

Таким чином, починаючи з 2001 року Конституційний Суд України прийняв п'ять рішень[2], якими визнав неконституційними положення законів про Державний бюджет України в частині скасування пільг, компенсацій, виплат тощо багатьом категоріям громадян, у тому числі і працівникам прокуратури. На підставі цих рішень Конституційним Судом України поновлено дію відповідних норм законів, зокрема і положень Закону.

Виходячи з наведеного аналізу можна дійти висновку, що Конституційний Суд України притаманними йому засобами, незважаючи на відсутність права ініціювати розгляд справ, здійснив значну роботу стосовно удосконалення нормативної бази щодо організації і діяльності прокуратури та приведення деяких положень законодавства у відповідність до Основного Закону держави.

Офіційним тлумаченням норм Закону, кодексів, інших законодавчих актів Конституційний Суд України сприяв уточненню та роз'ясненню низки положень цих нормативних актів, що надало можливість органам прокуратури України, спираючись на рішення Конституційного Суду України як джерело права, більш впевнено та на підставі Закону виконувати свої функції.

Разом з тим очевидно, що розпочатий процес реформування прокуратури повинен бути завершеним у стислі терміни з урахуванням рекомендацій Венеціанської Комісії та інших міжнародних інституцій стосовно необхідності по-

[1] *Конституційний* Суд України: Рішення. Висновки. 2008 / Відп. ред. канд. юрид. наук А. А. Стрижак. — К.: Ін Юре, 2008. — Кн. 8. — С. 188–200.

[2] *Рішення* Конституційного Суду України № 12-рп/2001 від 3 жовтня 2001 року / Конституційний Суд України: Рішення. Висновки. 2001–2002. — К.: Юрінком Інтер, 2002. — С. 7–13; *Рішення* Конституційного Суду України № 5-рп/2002 від 20 березня 2002 року. — Там само, С. 200–208; *Рішення* Конституційного Суду України № 7-рп/2004 від 17 березня 2004 року / Конституційний Суд України: Рішення. Висновки. 2004. — К.: Юрінком Інтер, 2005. — С. 137–143; *Рішення* Конституційного Суду України № 6-рп/2007 від 9 липня 2007 року / Конституційний Суд України. 2007. — К.: Ін Юре, 2008. — С. 110–119; *Рішення* Конституційного Суду України № 10-рп/2008 від 22 травня 2008 року / Конституційний Суд України: Рішення. Висновки. 2008. — К.: Ін Юре, 2008. — С. 188–200.

силення незалежності прокуратури і утворення ефективних моделей нагляду за додержанням законів, системи досудового слідства. До цього часу, за п'ятнадцять років, не виконано повною мірою пункт 9 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України, згідно з яким «прокуратура продовжує виконувати відповідно до чинних законів функцію нагляду за додержанням і застосуванням законів та функцію попереднього слідства — до введення в дію законів, що регулюють діяльність державних органів щодо контролю за додержанням законів, та до сформування системи досудового слідства і введення в дію законів, що регулюють її функціонування». Ці положення, які мають тимчасовий характер, діють уже протягом тривалого часу і до вичерпання ними своєї дії прийняття суттєвих змін або нової редакції Закону є проблематичним.

Відсутність в Україні нормативного закріплення доктринальних положень щодо предмета правового регулювання і меж дії у часі темпоральних норм права, зокрема перехідних положень Закону (у тому числі Основного Закону), і породжує ситуації, коли цілком обґрунтована потреба поетапного введення в дію окремих конституційних положень спричиняє правову невизначеність, перешкоджає ефективним реформам.

Незважаючи на пряме звернення Конституційного Суду України у Рішенні від 10 вересня 2010 року № 15-рп/2010 до Верховної Ради України щодо необхідності законодавчої реалізації положень пункту 9 Перехідних положень Конституції України (пункт 3 резолютивної частини Рішення), це важливе для держави питання так і не вирішено.

Таким чином, аналіз наведених правових позицій Конституційного Суду України свідчить про нагальну необхідність внесення відповідних змін як до Основного Закону держави, так і до Закону України «Про прокуратуру», процесуальних кодексів та інших законодавчих актів з метою створення належної нормативної бази для врегулювання питань щодо організації і діяльності прокуратури України, розбудованої на європейських стандартах.

Брынцев В. Д., Буравлев И. И. Принципы деятельности органов прокуратуры в контексте решений Конституционного Суда Украины. *В статье исследована практика Конституционного Суда Украины по корректированию нормативной базы организации и деятельности прокуратуры Украины. На основании решений Конституционного Суда Украины проанализирован принцип независимости прокуратуры, ее функции, обеспечение личных и социально-экономических гарантий работников прокуратуры. Сделан вывод о безотлагательной необходимости внесения соответствующих изменений как в Основной Закон Украины, так и в Закон Украины «О прокуратуре», процессуальные кодексы и другие законодательные акты с целью реформирования деятельности прокуратуры Украины на европейских стандартах.*

Ключевые слова: *прокуратура, функции прокуратуры, прокурорский надзор, обеспечение социально-экономических и личных гарантий независимости прокуратуры, правовые позиции, решения Конституционного Суда Украины.*

Bryntsev V., Buravlyov I. The principles of activities of the prosecutor's office in terms of decisions of the Constitutional Court of Ukraine. *The article researches the jurispru-*

dence of the Constitutional Court of Ukraine regarding improvement of the regulative base of organisation and activities of the prosecutor's office of Ukraine. Based on the decisions of the Constitutional Court of Ukraine the principle of independence of the prosecutor's office, its functions, provisions of personal and social economic guarantees of the staff of the prosecutor's office are analysed. The conclusion is made on the necessity to introduce relevant amendments to both the Fundamental Law of Ukraine and the Law of Ukraine «On the Prosecutor's Office», procedural codes and other legislative acts in order to reform activities of the prosecutor's office of Ukraine based on the European standards.

Key words: *prosecutor's office, functions of the prosecutor's office, prosecutor's supervision, provision of social economic and personal guarantees of independence of the prosecutor's office, legal positions, decisions of the Constitutional Court of Ukraine.*